

LIBRIS

We know
books

ADINA GRIGORE

CRISTINA IPATE-TOMA

MARIA RAICU

CLAUDIA-DANIELA NEGRÎTOIU

AUGUSTINA ANGHEL

Geografie

Caiet de lucru

Clasa a IV-a

I Elemente de geografie a orizontului local și apropiat	3
1. Orizontul apropiat	3
Clasa, școala, cartierul, localitatea. Orientarea și distanțele în orizontul apropiat	3
Planul clasei, al școlii, al locuinței, al cartierului și al localității	6
2. Orizontul local	10
Orizontul, linia orizontului, punctele cardinale. Hărți ale orizontului local	10
3. Caracteristici generale observabile în orizontul local	12
Relief, hidrografie, vegetație. Populație, așezări, activități ale oamenilor	12
4. Modificări observabile și repere de timp	14
Modificări observabile în realitatea înconjurătoare. Ora, ziua, săptămâna, anul. Calendarul	14
5. De la orizontul local la țară	16
Localitatea natală. Regiunea înconjurătoare. De la orizontul local la regiune și țară	16
6. Recapitulare	18
7. Evaluare sumativă	20
II Elemente de geografie a României	21
II.1. Elemente de geografie generală	21
1. Limite și vecini	21
2. Relieful: caracteristici generale și trepte de relief	23
3. Clima, apele, vegetația, animalele și solurile	25
4. Locuitorii și așezările omenești	27
5. Activități economice	29
Resurse și activități industriale. Principalele produse agricole	29
Căi de comunicație	31
6. Recapitulare	33
7. Evaluare sumativă	35
8. Jocuri	37
II Elemente de geografie a României	39
II.2. Elemente de geografie regională	39
1. Marile unități geografice ale României - caracteristici generale (pe trepte de relief)	39
CARPAȚII	39
DEALURILE ȘI PODIȘURILE	43
CÂMPIILE. DELTA DUNĂRII	45
2. Caracteristici geografice ale regiunii în care este situat orizontul local	47
• Elemente de prezentare a unei regiuni	49
• Caracterizarea regiunii (sau a regiunilor) din jurul orizontului local	51
3. Organizarea administrativă a României	53
• Organizarea administrativă actuală	53
• Orașul București - caracterizare geografică	55
• Caracterizarea geografică a județului și a localității în care este situat orizontul local	57
Recapitulare	59
III. România în Europa și pe Glob	61
1. România în Europa	61
Poziția geografică a României în Europa, limite și vecini. Țările vecine: denumire, capitală	61
2. Europa - un continent al planetei	63
Europa - scurtă caracterizare geografică. Europa și România - elemente comune	63
Uniunea Europeană	66
3. Terra - planeta noastră	68
Caracteristici generale (formă, mărime, mișcări). Continente și oceane	68
4. Terra - o planetă a Sistemului Solar	70
Planiglobul - imaginea Terrei	70
Recapitulare finală	72
Evaluare finală	75
Jocuri geografice	77

1 Elemente de geografie a orizontului local și apropiat

Orizontul apropiat - Clasa, școala, cartierul, localitatea. Orientarea și distanțele în orizontul apropiat. Planul clasei, al școlii, al locuinței, al cartierului și al localității • Orizontul local - Orizontul, linia orizontului, punctele cardinale. Hărți ale orizontului local • Caracteristici generale observabile în orizontul local - Relief, hidrografie, vegetație. Populație, așezări, activități ale oamenilor • Modificări observabile și repere de timp - Modificări observabile în realitatea înconjurătoare. Ora, ziua, săptămâna, anul. Calendarul • De la orizontul local la țară - Localitatea natală. Regiunea înconjurătoare. De la orizontul local la regiune și țară • Recapitulare • Evaluare sumativă

1. Orizontul apropiat

a) Clasa, școala, cartierul, localitatea. Orientarea și distanțele în orizontul apropiat

● Citește informațiile.

Orizontul apropiat este spațiul din jurul nostru pe care îl putem cuprinde cu privirea. Orizontul apropiat cuprinde: locuința (casa), sala de clasă, școala, cartierul și localitatea în care trăim.

Locuința este spațiul în care ne desfășurăm viața de familie.

Clasa este un spațiu/ o încăpere unde învață un grup de elevi care, de obicei au aceeași vârstă.

Școala este instituția destinată instruirii și educației elevilor și are mai multe clase, birouri, laboratoare, sală de sport, bibliotecă și alte spații cu destinație specială.

Locuința, școala, alături de alte instituții importante (biserica, primărie, muzee, policlinică, spital, poliție etc.) se găsesc într-o **localitate**. **Localitatea urbană** (orașul) este format din mai multe cartiere.

Cartierul este o parte a unui oraș, cu populație, așezare geografică, organizare și instituții proprii.

Localitatea rurală este satul sau comuna.

În fiecare localitate se circulă pe străzi, șosele, drumuri. Orientarea în orizontul apropiat se realizează în funcție de poziția unei persoane sau a unui obiect față de noi: la stânga, la dreapta, în față, în spate.

Distanțele în mediul apropiat (între obiecte și între persoane), pot fi mai mici sau mai mari. Distanțele se stabilesc prin măsurarea lor cu unități de măsură standard: metrul cu multiplii și submultiplii săi.

● Rezolvă următoarele cerințe:

1. Completează spațiile punctate.

- Orizontul apropiat cuprinde: .....
- Școala în care învăț are: .....
- Clasa mea are ..... ferestre.
- Pe peretele din fața clasei se află .....
- În dreapta băncii mele se află .....
- În stânga băncii mele se află .....
- Pe peretele din spatele clasei se află .....

2. Completează „fișa școlii” tale.

Fișa școlii

- Numele școlii: .....
- Așezare (față de anumite puncte de reper - instituții): .....
- .....
- Vecinii școlii: .....
- .....
- Număr de clase: .....
- Alte spații cu destinație specială: .....
- .....
- Spațiul meu preferat din cadrul școlii: .....
- Adresa completă a școlii (stradă, număr, cartier, localitate): .....
- .....
- .....

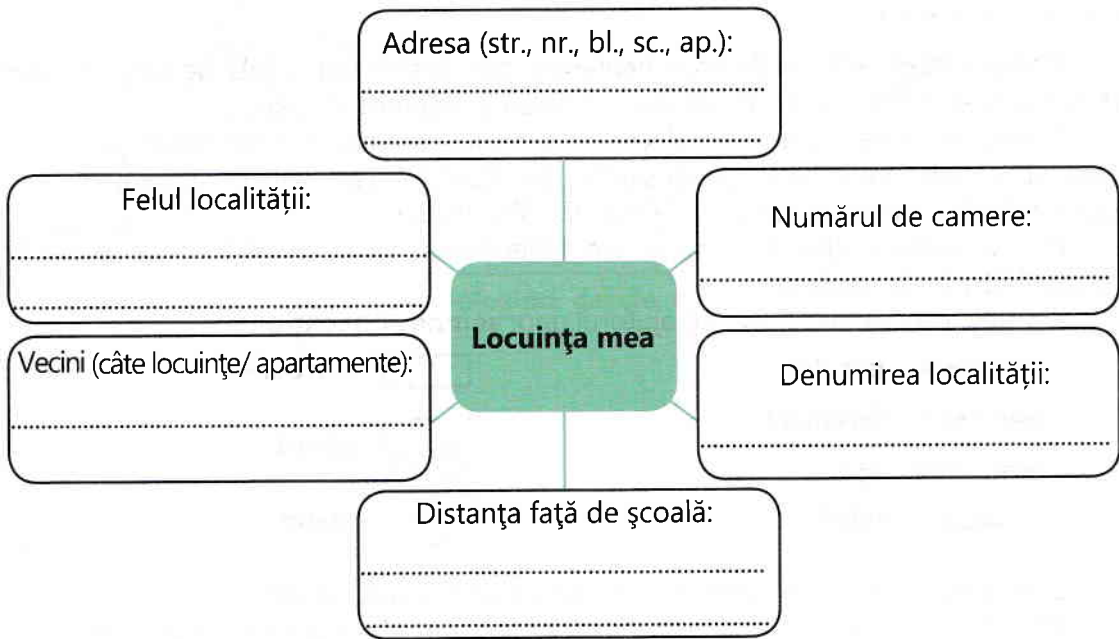
3. Bifează variantele adevărate despre localitatea ta.

- **Localitate:**
  - rurală
  - urbană

- **Instituții și obiective principale:**
  - primărie
  - școală
  - grădiniță
  - biserică
  - farmacie
  - poliție
  - teatru
  - spital
  - poștă
  - monumente istorice
  - muzeu
  - casă de cultură

4. Răspunde la întrebări.

- Cum ne orientăm în orizontul apropiat?
.....
.....
- Cum se stabilesc distanțele în orizontul apropiat?
.....
.....
- Ce diferențe există între sat și oraș?
.....
.....
- Cum se numește localitatea ta?
.....
.....

5. Completează „ciorchinele”.

6. Scrie un text scurt (4-5 propoziții) despre clasa în care înveți.

---

7. Desenează școala ta și clădirile din vecinătatea acesteia.

b) Planul clasei, al școlii, al locuinței, al cartierului și al localității

● Citește informațiile.

Planul clasei este un desen schematic care reprezintă o sală de clasă cu toate obiectele din ea, având forme micșorate mult față de mărimea lor reală.

Pentru realizarea unui plan al clasei, mai întâi se măsoară lungimea pereților, a ferestrelor, a ușii, notându-se dimensiunile. Se măsoară apoi tabla, catedra, o bancă, dulapurile și alte obiecte existente și se notează dimensiunile.

Pentru realizarea desenului micșorăm dimensiunile, considerând 1 cm de pe caiet ca reprezentând 1 m din realitate.

Planul clasei se desenează cu ajutorul unor **semne convenționale**.

La fel se procedează și pentru realizarea planului unei locuințe.

Planul școlii este desenul schematic care reprezintă clădirea școlii cu principalele sale spații (clase, culoare de acces, cancelarie, laboratoare, sală de sport, cabinete speciale etc.)

Semne convenționale:

Planul unei localități este desenul schematic cu o scară de reducere mai mare, prin care se reprezintă: drumuri, șosele, străzi, clădiri și terenuri existente.

Semne convenționale:

● Rezolva următoarele cerințe:

1. Observă planul unei clase și răspunde la întrebări.

Planul clasei

● Câte scaune sunt în clasă?   Dar bănci?

● Câte ferestre și câte uși are sala de clasă?

ferestre   uși

● Ce alte obiecte sunt în această sală?

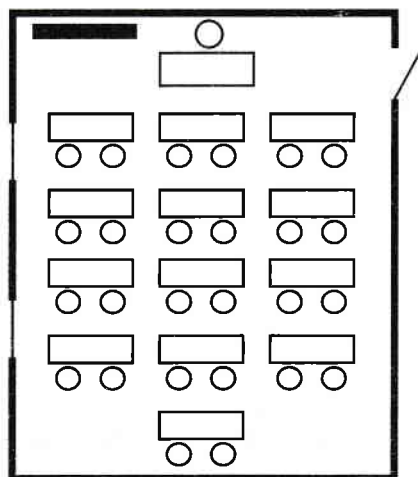

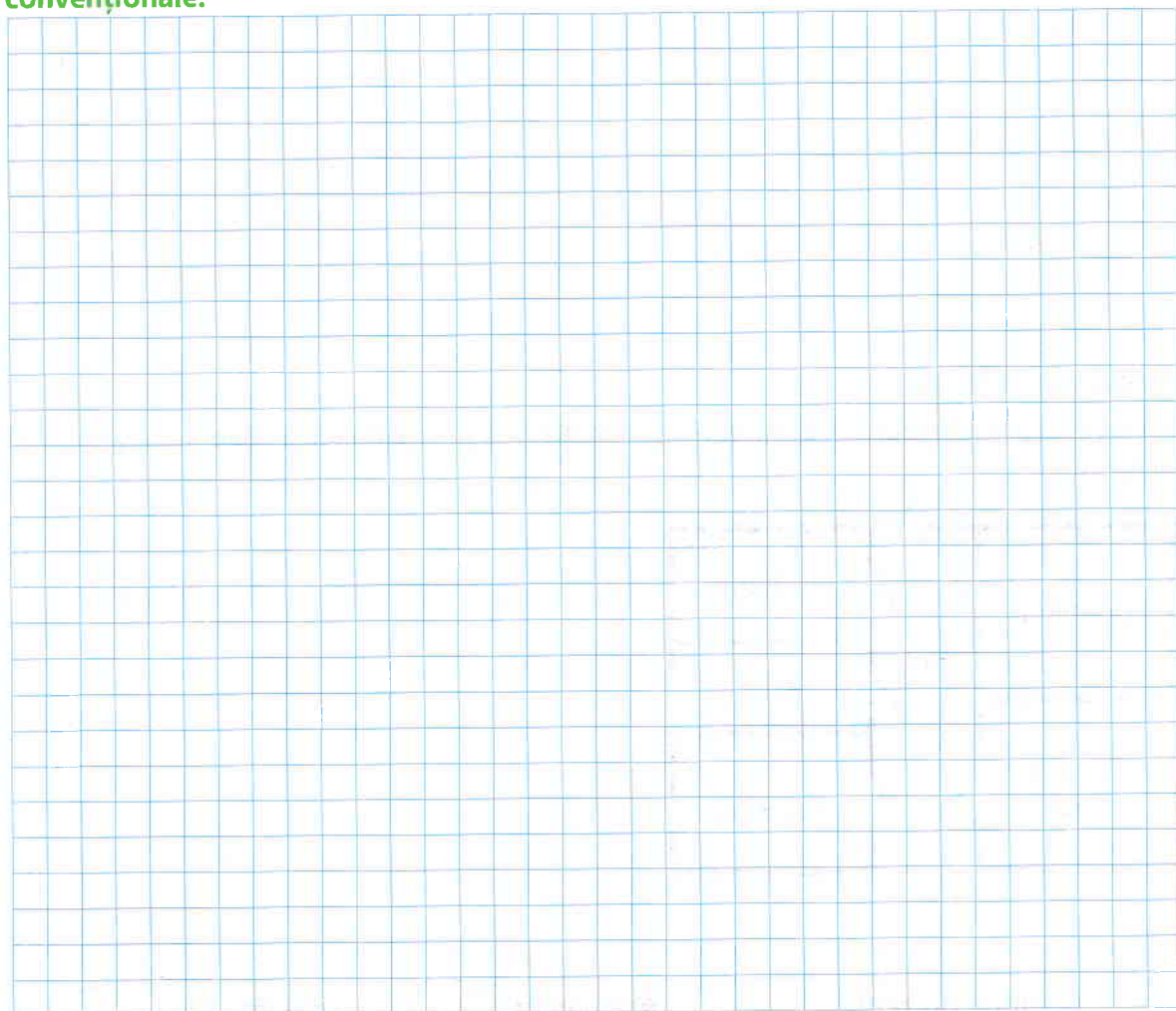
---

2. Măsoară cu metrul sau cu ruleta dimensiunile clasei tale, ale obiectelor, apoi completează tabelul.

Dimensiuni	Lungimea peretelui cu fereastra	Lungimea peretelui cu tabla	Lungimea ușii	Lungimea unei bănci	Lungimea tablei	Lungimea catedrei
Reale	..... m	..... m	..... m	..... m	..... m	..... m
Micșorate 1m = 1cm	..... cm	..... cm	..... cm	..... cm	..... cm	..... cm

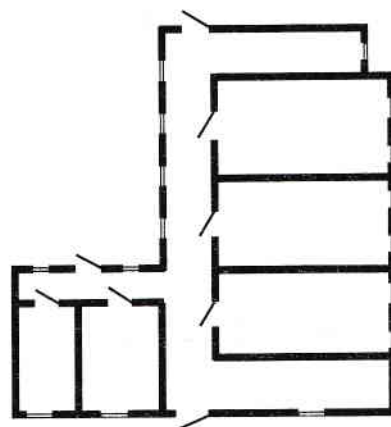
3. Realizează planul clasei tale, folosind datele din tabelul de mai sus și semnele convenționale.

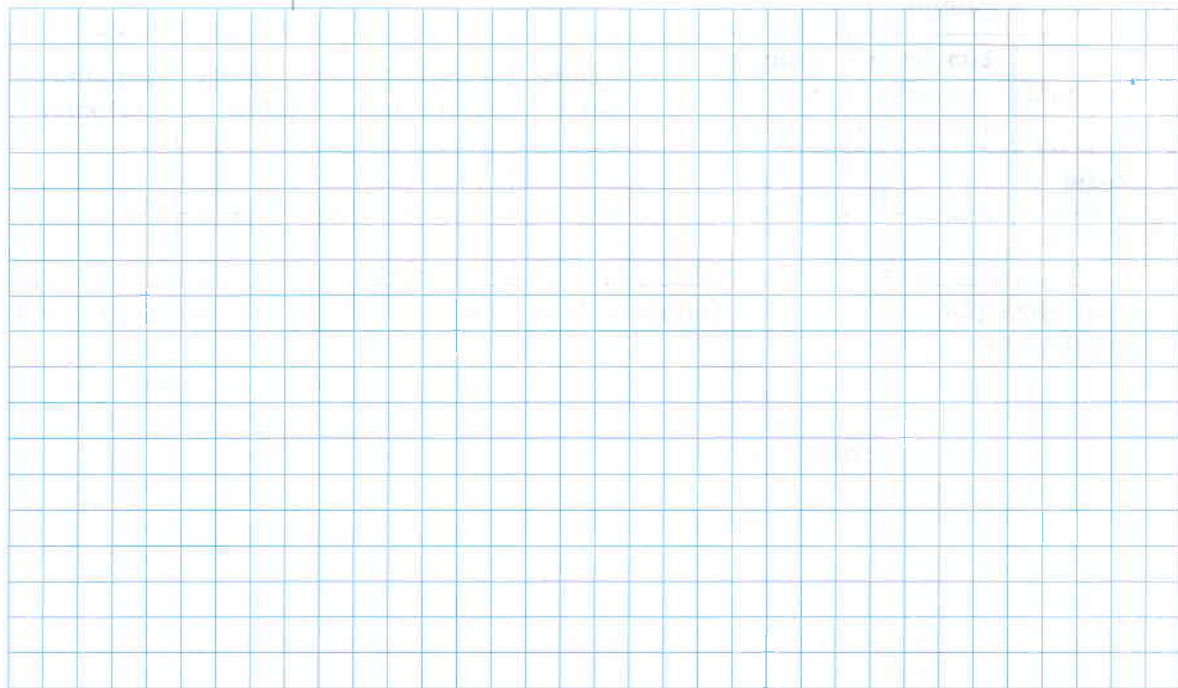
Planul școlii

4. Observă planul unei școli și răspunde la întrebări.

- Câte încăperi are școala din planul alăturat?
- Câte ferestre are această școală?
- Câte uși se află în școala din plan?
- Câte ieșiri are școala?

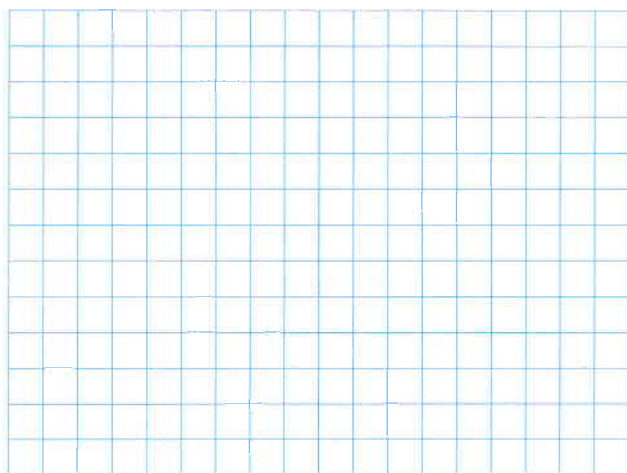
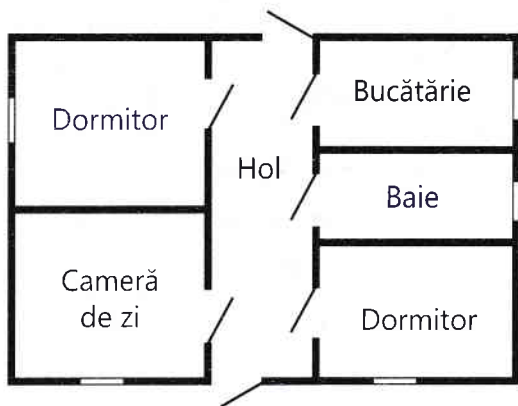

5. Realizează planul unui nivel al unei școli, folosind semnele convenționale.

Planul unei locuințe

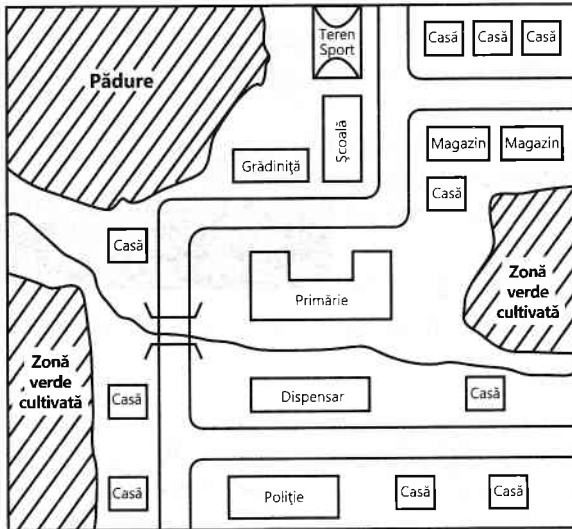
6. Privește planul locuinței de alături, apoi realizează planul locuinței tale și completează diagrama.

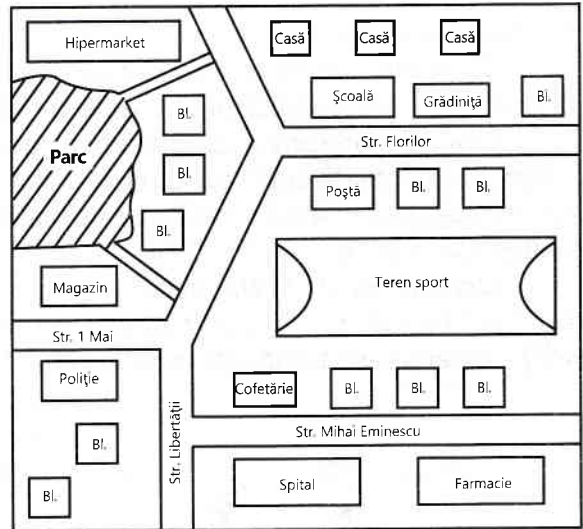
Locuința prezentată în plan	Asemănări	Locuința mea
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

7. Privește planurile de mai jos, apoi răspunde la întrebări.

Planul unei localități rurale

Planul unui cartier

- Care sunt asemănările dintre cele două planuri?

- Prin ce se deosebește planul unui cartier de planul unei localități rurale?

Micul arhitect!

Realizează planul unei locuințe așa cum ți-o imaginezi tu, folosind semnele convenționale.

Grila pentru realizarea planului unei locuințe.

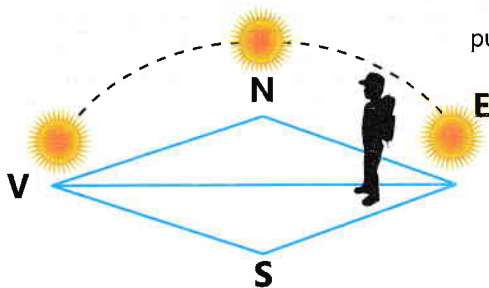
Orizontul, linia orizontului, punctele cardinale. Hărți ale orizontului local

Citește informațiile.

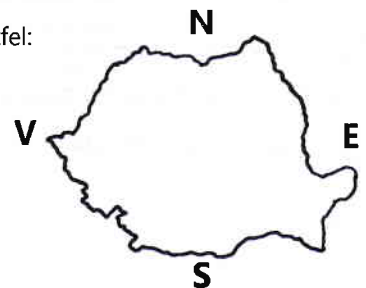
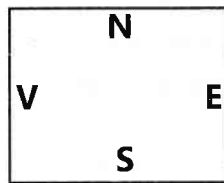
Orizontul sau zarea este spațiul de jur împrejurul nostru, până unde ni se pare că cerul se unește cu pământul.

Linia de orizont este linia imaginară, de jur împrejurul nostru, care limitează orizontul. Linia de orizont este mai apropiată într-un oraș sau în zona de munte și este mai depărtată în zona de câmpie sau la mare.

Orientarea în spații mari pe suprafața Pământului se realizează cu ajutorul punctelor cardinale: răsărit (est) notat E, apus (vest) - notat V, miazăzi (sud) - notat S și miazănoapte (nord) - notat N.

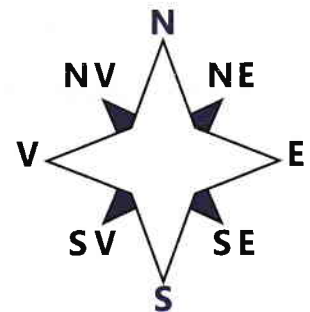
Pe tablă, pe caiet, pe hărți punctele cardinale se notează astfel:

Mijloacele de orientare naturale sunt: Soarele, Stelele (Carul Mic, Carul Mare, Steaua Polară), mușchiul crescut pe scoarța copacilor. Bisericele ortodoxe au altarul la E și intrarea la V.

Instrumente de orientare.

Busola arată N și are marcate și punctele intercardinale:

GPS (Sistem de Poziționare Globală) este instrument modern de mare precizie, conectat la un satelit de pe orbita Pământului.

Harta (desen cartograf) este desenul care reprezintă suprafețe mari și alte elemente geografice (relief, ape, localități), micșorate la o scară foarte mare (1 la 100 000, 1 la 1 000 000) și se realizează cu ajutorul semnelor convenționale și a culorilor convenționale.

Semne convenționale

- drum național
- cale ferată
- apă curgătoare
- lac
- oraș
- comună
- sat

Culori convenționale

- munți
- dealuri/ podișuri
- câmpii

Orientarea pe o hartă a orizontului local se realizează cu ajutorul punctelor cardinale, al semnelor convenționale și al culorilor convenționale.

● **Rezolvă următoarele cerințe:**

1. Privește cu atenție harta județului Argeș, completează punctele cardinale și apoi răspunde la întrebări.

a) În care parte a județului Argeș se află munții?

---

b) Unde se află dealurile?

---

c) Unde se află câmpia?

---

d) Ce ape curgătoare observi pe hartă?

---

e) Câte lacuri se pot observa?

---

g) Câte orașe sunt în județul Argeș?

---

2. Completează enunțurile:

Orizontul este spațiul .....

Linia de orizont este linia imaginară care .....

---

3. Realizează corespondența

E SE V SV N NV S NE

Puncte cardinale

Puncte intercardinale

4. Taie variantele greșite.

Pe hartă identificăm:

- a) munții prin culoarea galben/ maro;
- b) dealurile și podișurile prin culoarea verde/ galben;
- c) câmpia prin culoarea albastru/ verde;
- d) apele prin culoarea galben/ albastru.